

NYÁRVÉG

Egy ember áll a hegyélen és a nap felé fordítja arcát. Alakját bearanyozza az augusztusi nap, melynek melege érleli, kiteljesíti a természetet, átlényegíti az élőket, s' azzal kecsegtet, hogy sosem szakad vége ennek a tiszta fényességnek, ennek a gazdag betakarítást ígérő évszaknak.

Nagy néha hullik csak le egy-egy megsárgult levél a fák lombkoronájáról. Kanyarogva, lassan érkezik le a földre, habozva, mint aki korán érkezett, s most bizonytalan, mihez fogjon. Ökörnyál úszik a levegőben, gépek dübörögnek a földeken, számvetését készíti a jó gazda, amint összehúzott szemmel nézelődik a kegyeret adó tájon.

Madarak fúródnak az ég kékjébe. Cikkanva szállnak, látszólag terv és elképzelés nélkül. Pedig lassan készülődnek. Szemük beissza a vidék csodálatos színpompáját, emlékezetükbe rögzítik környezetüket, ha majd visszatérnek, ide jönjenek ismét.

Mozdul a világ. Észrevétlenül, csendesen, de eljön a változás ideje. Csillagok hullanak le az égboltról, mely mintha szikrázva égne a nagy nyáréjszakákon. Napról napra hosszabbodik ez az éjszaka és rövideiül a nappal. Mintha a nap is elfáradt volna a járástól, reggelenként késlekedik, mind lassabban emelkedik föl a tóra vont párafüggöny mögül, melyből csak egy-egy távoli templom tornya magasodik ki, mint figyelmeztető felkiáltójel.

A készülődés ideje ez is. Nyár elején mintha mindenki türelmetlenül indulna felfedező utakra. Augusztus a hazatérések hónapja. Kiürülnek a hatalmas utazótáskák, mosószer szaga úszik a házakban és összekeveredik a frissen vasalt fehérnemű illatával. A félrevetett iskolatáska is előkerül, kíváncsi kezek forgatják a nyomdafesték nyomait őrző könyveket.

Az öregek szorongva búcsúztatják a nyarat. Fényes almákat készítenek az unokának, aggodalmasan figyelik az érett szőlőszemeket, készen állnak-e ők is az utazásra. Jövőre talán már nem állhatnak a kiskapunál, nem inthetnek a tolvaporzó autó után. S ki tudja, jövőre eljönnek-e egyáltalán...? Nem találnak-e kényelmesebb, kellemesebb időtöltést?

Az otthon hatalmas kertjében sétálók délután már kiskabátot terítenek magukra. Szél mozdul az ágak között: halk, figyelmeztető jelzés. Félszemmel a hatalmas vasrácsos kapu felé figyelnek séta közben. Hátha ma mégis eljön... De az út csendes, kihalt.

Még nem is alkonyul, de már szólnak a tücskök. Kitartóan, egyhangúan húzzák a búcsú-szimfóniát. De ebben a zárótételben egyre növekszik a muzsikások száma. Hatalmas, ünneplő zenekar ez, mely holnapra vagy holnaputánra hirtelen elhallgat, csak egy-két elkésett muzsikus húzza még tétován, riadtan figyelve szólamának hangjegyeit.

Számvetést készít a gazda. Belsőséges nyugalommal figyeli az ismerős tájat, s arra gondol, gyarapodott-e idén, vagy szegényebbé tette-e a nyár váratlan viharaival, kiszámíthatatlan jégveréseivel. Elmosolyodik. Tudja, a jó gazda mindig készen áll, tudja, mit kell tennie, mit kell gyűjtenie.

Az ember még mindig ott áll a hegytetőn. Búcsúztatja a lefelé induló napot, mely körül mintha vérrel öntötték volna le a láthatárt. Körbenéz, megemeli a kezét. Botjáért nyúl, mely vaskos, göcsörtös, mint a prófétaké. Körbeszemlélődik, utoljára. Aztán megindul a völgybe, ahol a pályán lassan szétgurul a búcsúzó harang kondulása.

Hogy mit kaptunk Belon Gellértben az Uristentől, azt most kényszerülünk fájdalmasan felmérni, amikor elvesztettük őt. A magyar egyház egyik püspökét, akit mindenki tisztelt és szeretett; egyik nagyközsegiünk plébánosát, aki 17 éve volt atyja és pásztora híveinek; a magyar keresztények ezrei egyik legkedvesebb teológiai írójukat, lapunk pedig egyik legrégibb és legértékesebb munkatársát – három és fél évtizede rendszeresen jelentek meg tanulmányai.

Sok éve már súlyos beteg volt. Ezt is zúgolódás nélkül fogadta el, mint minden megpróbáltatást; elroncsolt egészséggel is szakadatlanul dolgozott. A szenvedések nem törték meg, sőt még bölcsőbbé, egyszerűbbé, krisztusibbá érlelték személyiségét. „Sebtől gyógyult” – püspöki jelmondata szerint.

Krisztustól kapott küldetését szóban és írásban teljesítette. Hirdette Isten igéjét lankadatlanul, „akár alkalmas volt, akár alkalmatlan”. „A mi Urunkról” beszélt a legszívesebben (így emlegette Jézust) – okosan és az isteni iránti alázattal, mégis annyira emberien és közvetlenül, mint legközelebbi hozzátartozóinkról.

Küldetését bevégezte itt a földön. Jellegzetes hangja nem szólal meg többet lelkigyakorlatokon, sokat forgatott Bibliáját nem nyitja ki többé. Írásai szólnak hozzánk ezután is Urunkról, akit – hisszük – most már színről színre lát az Örökkévalóságban.

BELON GELLÉRT

Biblia és Mária-tisztelet

Pünkösdtől kezdve Mária-év van. Szentatyánk hatalmas körlevélben tárta a világ elé Szűzanyánk szerepét az egyházban és a keresztény emberek lelkében. Ebből az alkalmából próbáljuk megvizsgálni Mária-tiszteletünket a Biblia tükrében. Hisz manapság a Bibliának nagy az olvasottsága, és nekünk tanúbizonyságot kell tennünk arról, hogy az egyházban élő és egyre erősödni látszó Mária-kultusz nem az Isten szava ellenére van, de inkább az Isten igéjének bőséges terméséből való; sőt a katolikus részről is sokszor elismert túlzások sem merítik ki a tiszteletnek azt a fokát, amit Isten nemcsak megenged, de – úgy látszik – szándékol is.

Írásunk nem vitairatnak készül, de bizonyásgtevéseinek amellet, a szentírásolvasó ember hogyan látja és értékeli az érintett problémát.

A hagyományos kultusz

A pápai körlevél összefoglalja azokat a szentírási tanításokat, amik a Szűzanyára vonatkoznak. A katolikusok Mária-tiszteletének alapjai a következő evangéliumi helyek: az angyal által küldött isteni üzenet kitétele: „Kegyelemmel teljes” az első. A Szentlélek ihletésére fölvilágosult Erzsébet asszony köszöntése a második: „Boldog vagy, mert hittél.” (Lk 1,44) És a harmadik: a keresztről leszóó Jézus ajánlása: „Íme a te fiad! Íme a te Anyád!” (Jn 19, 26.27) E három alapvető kijelentésben gyökerezik Szűz Mária méltósága, továbbá a Szűzanya érdemeinek gyökere, és végül a haldokló Krisztus ajánlása, hogy mint anyával lépünk kapcsolatba Máriával, hisz Ő is anyaként fogadott lelkébe minket.